

**MOP. MS MAKHANYA, MOGOKGO LE
MOTLATSAMOTŠHANSELARA
YUNIBESITI YA AFORIKABORWA
MOLETLO WA SEMMUSO WA GO SAENA:
MEMORANTAMO WA DITUMELANO MAGARENG GA
TOROPOKGOLO YA JOHANNESBURG LE DITHEO TSA
THUTO E KGOLWANE
LABONE, 05 SEETEBOSIGO 2019
BOALO JWA BO16, BOLOKO A, TIKWATIKWE YA
METROPOLITAN,
158 CIVIC BOULEVARD, BRAAMFONTEIN**

Ke a leboga, Motsamaisatiro: Mokhanelara Ngk. Valencia Ntombi Khumalo (Tokololo ya Komiti ya Ratoropo: Corporate & Shared Service, Toropokgolo ya Johannesburg)

- Mokhanelara Rre Herman Mashaba, Ratoropomogolo: Toropokgolo ya Johannesburg
- Mokhanelara Ngk. Mpho Phalatse (Tokololo ya Komiti ya Ratoropo: Boitekanelo & Tlhabolololoago, CoJ
- Moporofesara Tshilidzi Marwala, MotlatSAMOTŠHANSELARA & Mogokgo: Yunibesiti ya Johannesburg

- Moporofesara Adam Habib, Motlatsamotšhanselara & Mogokgo: Yunibesiti ya Witwatersrand
- Rre Jan Erasmus, Tlhogo ya Namaotshwere ya Setlhophapha: Setlhophapha sa Kgokaganyo le Dikamano tsa Togamaano ya Pholisi, Toropokgolo ya Johannesburg
- Ngaka Ndivhoniswani Lukhwareni, Motsamaisi wa Toropokgolo: Toropokgolo ya Johannesburg
- Badirammogo le nna kwa Unisa le badirammogo go tswa kwa ditheong tse dingwe
- Baeng ba ba tlategang, bomma le borra

Ke itse gore ke bua mo boemong jwa Lekgotla la Unisa, Botsamaisikhuduthamaga, badiri, baithuti le baamegi fa ke re ke itumeletse go nna karolo ya Memorantamo ono wa botlhokwa wa Ditumelano.

Unisa e setse e saenile Memorantamo wa Ditumelano o o tshwanang le ono le Lekgotlatoropo la Tshwane mme re itumeletse go atolosa tirisanommogo ya rona go akaretsa Toropokgolo ya Johannesburg le diyunibesiti tse di tlategang tsa lelapa la etsho tsa UJ le Wits. MoU ono ke ponagalo ya tirisanommogo ya togamaano e go dumelanweng ka yona mmogo le maitlamoa a a tlakanetsweng a go dirisa letlotlo le boitseanape jo bo tlakanetsweng jwa botlhale mmogo le ditlamelo le bokgoni, mo go tsweletseng diponelopele tsa rona le ditsereganyo tsa togamaano le tiro. Ke tirisanommogo e e ungewlang botlhe e, fa e ka

dirisiwa ka botlalo, e nang le bokgoni jwa go tlhagisa dipelo tse di anameng e bile di le bokao mo baithuting ba rona le baagi ba Johannesburg. Seno, go ya ka nna, ke tlhagiso ya nnete ya *ubuntu* gongwe botho. Ke dikgakgamatso tse di diragalang fa batho ba dira mmogo ka maitlhomo a a tshwanang a go fitlhelela tshiamo e e tshwanang – go sa kgathalesege gore ke ba makoko afe a sepolotiki gongwe mananeo a bona ke afe.

Ka jalo, MoU wa gompieno e botlhokwa ka ntlha ya mabaka a le mararo. Sa ntlha, ke pontsho ya tirisanommogo e e dirisegang e e kgonegang mme e sa lekanyediwa gongwe e sa lebelela fela dikgatlhego tsa maphata gongwe melelwane, fa go na le keletso ya go tlhagisa maitlamo a rona ka boammaaruri – bosetšhaba le mo kontinenteng – malebana le Tsosololo ya Aforika (Borwa). Ke bua jaana gonu go tswelela go bonala gore go re re gole, re tlhoka go dirisa ditlamelo le bokgoni botlhe bo re nang nabo mmogo, mme e nne rona bathadisi ba katlego ya rona. Rotlhe re na le maikarabelo.

Sa bobedi, dikgolagano di tshwana le tseno di tlhagisa temogo ya rona mmogo ya maitlamo a rona a a tseneletseng go baagi ba rona – le maikemisetso a rona go tshwaela ka tsela e e bokao e bile e ka lekanyediwa mo diphetogong tse re batlang go di bona mo matshelong a bona, mme ka ntlha ya seo, mo ditšhabeng tsa rona le Kontinente ya rona.

Mme sa boraro, jaaka diyunibesiti mo kgaolong, re na le kgatlhegelo ya go bona kgaolo e atlega go ralala dintlha tse robongwe tsa ditlapele tse di supilweng mo MoU ono. Rre Ratoropo, katlego ya lona ke katlego ya rona mme go nnela leruri ga lona ke go nnela leruri ga rona. Diyunibesiti tse tharo tsa rona di na le sefala se se boitshegang sa bokgoni jwa boleng jo bo kwa godimo, jwa maemo a a kwa godimo jo bo ka dirisiwang go ralala maphata a le mantsi go tshegetsa ditlapele le diponelopelo le ditogamaano tsa rona tsa ditheo. Re tlaa diragatsa seabe sa rona.

Ga ke na pelaelo ya gore kgolagano eno e tlaa re ungwela mmogo, mme ke na le tsholofelo – le tumelo – ya gore botsalano bo re bo simololang gompieno bo tlaa gola mme bo tswele dinaga tsa rona mosola mo dikgweding le dingwageng tse di tllang.

Ke a leboga!

